

Τους μεγάλους

Στην Ελλάδα πρέπει κάποτε να μάθουμε να ξεχωρίζουμε τους μεγάλους. Να μάθουμε να χειροκροτούμε τους άθλους. Να μάθουμε να φυλάμε στην μνήμη μας μόνο ό,τι αξίζει να κρατάμε κι όχι ό,τι μας σερβίρει ο καθένας.

Τρομακτικές προσωπικότητες έχει βγάλει στον αθλητισμό η Ελλάδα, όπως το ίδιο έχει γίνει και στην επιστήμη, την τέχνη, παντού. Κάποιους απ' αυτούς, τους λιγότερους... τους ξέρει το πανελλήνιο. Κάποιους άλλους δεν θα τους μάθει ποτέ το ευρύ κοινό. Γιατί; Διότι εδώ είναι Ελλάδα. Κι ό,τι δηλώσει ο καθένας είναι, κι όποιον γουστάρει ο καθένας προβάλλει.

Είναι ασύλληπτο να διαθέτεις έναν τεράστιο Κυριακίδη και να μην είναι αυτό το όνομα στο στόμα του κάθε Έλληνα. Είναι έγκλημα να έχεις κάποιους θρυλικούς υπερμαραθωνοδρόμους και να μην ασχολείται ποτέ κανένας μαζί τους.

Ξέρετε τι γίνεται στο εξωτερικό με αφορμή την συμπλήρωση φέτος των 2.500 χρόνων από τον Μαραθώνα; Εκδηλώσεις επί εκδηλώσεων από την Κίνα ως την Αμερική. Στην Ελλάδα, τι ακριβώς γίνεται; Πόσοι Έλληνες ξέρουν ότι κλείνουν φέτος δυόμιση χιλιετίες από την μάχη εκείνη που άλλαξε το μέλλον της ανθρωπότητας, όπως όλοι οι ιστορικοί συμφωνούν; Εκτός πια κι αν δεν μας αφορά το θέμα αυτό... Θα συγχύσουμε.

ΝΤΟΠΕΡΜΑΝ

ο βασιίλης
γαλούπης

Τον κορυφαίο του 20ου αιώνα...

Κέρδισε ο Κυριακίδης. Κι όμως..., κέρδισε. Με πανευρωπαϊκό ρεκόρ, μάλιστα! Ο Τρούμαν, που ήταν τότε πρόεδρος της Αμερικής, καλεί στον Κυριακίδη στον Λευκό Οίκο, μαζί με τον Αμερικάνο μαραθωνοδρόμο, τον 2ο Τζόνι Κέλι, ο οποίος είχε κερδίσει τον μαραθώνιο της Βοστώνης την προηγούμενη χρονιά, αλλά και το 1935. Τρομερός αθλητής ο Κέλι, ο οποίος στην καριέρα του βγήκε 15 φορές μέσα στην πρώτη πεντάδα του μαραθωνίου της Βοστώνης. Μεγάλη μορφή στην Αμερική θεωρείται. Το 2000 το περιοδικό Runner's World τον ανακήρυξε τον κορυφαίο δρομέα του 20ου αιώνα.

Ο,τι ζητήσεις...

Ρωτάει ο Χάρι Τρούμαν στον Λευκό Οίκο πρώτα τον Τζόνι Κέλι: «Πώς έχασες, βρε παιδί μου, απ' αυτόν τον πειναλέο και αδύναμο Έλληνα;». Και του απαντάει ο Κέλι: «Μόνο εγώ έχασα; Κανείς δεν μπόρεσε να τον κερδίσει...». Όπως το λέω ακριβώς έγινε. Και αφού πρώτα έβαλε... χέρι στον Αμερικάνο δρομέα ο Τρούμαν, δίνει το καλύτερό χαμόγελό του και τα πιο εγκάρδια συγχαρητήρια στον Κυριακίδη: «Μπράβο, παιδί μου. Κι επειδή είσαι άξιος νικητής ζητάω να μου πεις τι θές από εμένα. Τι μπορώ να σου προσφέρω ως ένα ακόμα «εύγε» για τη νίκη σου; Θες ρούχα; Θες τρόφιμα για να δυναμώσεις λίγο; Ο,τι ζητήσεις θα το έχεις...».

«Στον ηαα

Τους μεγάλους αθλητές που έχει βγάλει αυτός ο τόπος, δεν τους έχει προσεγγίσει ο Έλληνας φίλαθλος. Ίσως και να μην τους ξέρει... Λέει κάτι, ας πούμε, το όνομα Στέλιος Κυριακίδης; Και για πόσους αυτός ο αθλητής είναι μέσα στους πέντε - δέκα ημίθεους που έχει γεννήσει ο ελληνισμός; Αν πάμε, δηλαδή, και κάνουμε ένα γκάλοπ, πόσοι θα πούνε «τι τεράστιος που ήταν ο Κυριακίδης;».

Δεν έπαιζε ποδόσφαιρο ο Κυριακίδης, ούτε έριχνε μπάλα στο καλάθι, ούτε βάρη σήκωνε, ούτε 100 μέτρα σπριντ έκανε. Στην Πάφο γεννήθηκε, στην Κύπρο..., και στην Αθήνα πέθανε το 1987.

Τελειώνει ο β' παγκόσμιος πόλεμος και γίνεται στην Βοστώνη ο φημισμένος μαραθώνιος. Είμαστε στο 1946, την στιγμή που η χώρα μας σπαράζεται από έναν ακόμα εμφύλιο κι αδερφός σκοτώνει αδερφό. Ο Κύπριος Στέλιος ο Κυριακίδης είχε ξεκινήσει αθλητισμό από το 1930 στην Λεμεσό και είχε πάρει μέρος με την ελληνική εθνική ομάδα

Πιο γνήσιας

του που λιμοκτονούσε...»

ους ολυμπιακούς αγώνες
υ 1936.

... Το' λεγε η καρδούλα του
πάει στην Βοστώνη, όμως
ήρχε πείνα μεγάλη τότε. Υ-
ρχε φτώχεια. Είχε σακα-
θεί η Ελλάδα από την Κα-
ρή και μετά πλάκωσε εμφύ-
ς. Πού να βρεθεί μυαλό
ν κόσμο για αθλητισμό;
πού να βρεθούμε λεφτά
αποστολές στο εξωτερι-

... Για να μπορέσει να αγο-
ρει το εισιτήριο ώστε να
ιδέψει στην Αμερική ο Κυ-
άδης και να πάρει μέρος
ν 50ο μαραθώνιο της Βο-
νης, πούλησε όλη την οι-
κευή του σπιτιού του. Τα
ότωση» όλα στο άψε-
σε για να βρει λεφτά.

... Ποιοι χορηγοί; Ποια κρα-
υποστήριξη; Τίποτα δεν
χε τότε. Ποιες προτοι-
ες οργανωμένες κι όλες
ς οι πολυτέλειες; Μόνο
ίσματα υπήρχαν. Ένας
στραμμένος τόπος... Ο
ωπος, όμως, πούλησε
είχε για να μπορέσει να
αυτό το ταξίδι... Δεν εν-
έρθηκε για τίποτα άλλο,
να πάει εκεί που τον ο-

Αυτόν τον ξέρουν όλοι... Ποιος δεν γνωρίζει
τον κάποτε πλανητάρχη των ΗΠΑ, τον 33ο
πρόεδρο της Αμερικής Χάρι Τρούμαν...

δηγούσε η καρδιά του.

... Τεράστιος ο Αγγλος Κέ-
νεθ Μπέιλι, όπως και ο Αμερι-
κάνος Τζόνι Κέλι. Τρομεροί
μαραθωνοδρόμοι της εποχής.
Τα σούπερ φαβορί μαζί με έ-
ναν Καναδό. Φτάνει και ο δι-
κός μας στην Βοστώνη και για
να συμμετάσχει έπρεπε να

περάσει πρώτα ιατρικές εξε-
τάσεις. Τον κοιτάζουν οι Αμε-
ρικάνοι γιατροί, έτσι καχεκτι-
κός και κοκαλιάρης που ήταν
από την κακουχία του πολέ-
μου, και του λένε: «Κυρίε μου,
δεν σας επιτρέπουμε την συμ-
μετοχή, διότι κρίνουμε ότι κιν-
δυνεύει η υγεία σας...» ΔΕΞΙΑ.

Τον κίνδυνο...

Ήταν τόσο αδύνα-
τος από την πείνα ο
Κυριακίδης, που όλοι
φοβήθηκαν ότι θα κα-
ταρρεύσει στα πρώτα
χιλιόμετρα του μαρα-
θωνίου. Μόλις 36 ε-
τών ήταν το 1946, αλ-
λά σε τραγική κατά-
σταση σωματική. Η
ψυχή του τεράστια, ό-
μως. Και γι' αυτό δί-
χως σκέψη γυρίζει και
λέει στην ιατρική επι-
τροπή: «Φέρτε μου το
χαρτί εδώ να υπογρά-
ψω ότι θα τρέξω με δι-
κή μου ευθύνη κι ανα-
λαμβάνω προσωπικά
τόν οποιονδήποτε
κίνδυνο για την ζωή
μου... Εγώ θα τρέξω κι
ας πεθάνω εδώ πέ-
ρα...». Ξεκινάει ο αγώ-
νας. Κι αυτό το θηρίο
της φύσης, αυτός ο
τρομερός αθληταράς,
καταφέρνει και δια-
ψεύδει όλα τα προ-
γνώστικά. Τι συνέβη
σε εκείνον τον ιστορι-
κό μαραθώνιο του
1946;

Με πυρετό...

Μου είπε ο Τάκης ο Σκουλής, ο
75χρονος μύστης των υπερμαρα-
θωνίων για κάτι που συνέβη στην
διαδρομή του Φειδιππίδη, δηλα-
δή στα 540 χλμ. που διήνυσε η
Μαρία Πολύζου: «Στην επιστρέ-
φή από την Σπάρτη την έβλεπα ό-
τι δεν ήταν καλά. Την πιάνω στο
μέτωπο και είχε πυρετό. Το θερ-
μόμετρο έδειξε 38.5 βαθμούς.
Γυρνάει η Μαρία και μου λέει: Τά-
κη, μην μου πεις τίποτα για κέ-
ντρα υγείας και τέτοια. Ούτε να
το συζητήσεις με τον άντρα μου.
Συνεχίζουμε κανονικά... Τέτοια
ψυχή φοβερή. Αρχισε να ιδρώνει,
να πίνει πολλά νερά κι έλεγε συ-
νέχεια Είμαι καλά, συνεχίζω... Ή-
ταν αποφασισμένη και το 'χε βά-
λει στο μυαλό της πολύ δυνατά.
Μετά από κάμποσα χιλιόμετρα εί-
χε «αναστηθεί». Ξεπέρασε το
κρυολόγημα τρέχοντας. Κι όταν
της μιλούσα εκείνες τις στιγμές,
μου έλεγε: Τάκη, άσε με να αυτο-
συγκεντρωθώ και θα τα καταφέ-
ρω. Εκεί σκέφτηκα: Χριστέ μου, τι
είναι αυτή η ψυχάρα; Είναι γεννη-
μένη υπερμαραθωνοδρόμος και
δεν έγινε ποτέ...».

Αυτόν,
όμως, τον
ξέρουν
όλοι οι
Ελληνες:

πιο ανθρώπινος...